Anul 36 BUCUREŞTI, la 17 April 1938 Nr. 16

LIBERTATEA

—Foaie pentru săteni şi muncitori, întemeiată la Orăştie, în anul 1902—

Director sufletesc
† Dr. ION I. MOŢA

„LIBERTATEA" ESTE PROPRIETATEA FAMILIEI MOŞTENITOARE ALUI ION I. MOŢA

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA „LIBERTATEA" (Moţa)
BUCUREŞTI I. — Calea Victoriei 63.
unde se vor trimite orice scrisori pentru redacţie precum şi cererile sau banii pentru abonamente.

Apare în fiecare Duminecă
PREŢUL FOII ESTE:
120 Lei pe un an, 60 Lei pe ½ an, 30 Lei pe 3 luni.
Un număr cu 2 Lei.

La Florii

Poporul a primit pe Isus cu flori. Învăţăminte pentru azi.

Cu şase zile înainte de Paşte Isus a venit în Betania unde înviase pe Lazăr. O mulţime mare de Iudei au venit acolo să-l vadă pe Isus. Dar auzind că Isus vine la Ierusalim, o gloată mare, care venise la praznicul Paştelui, a luat ramuri de finic şi i-a eşit în cale. Cei mai mulţi din norod îşi aşterneau hainele pe drum; alţii tăiau ramuri din copaci şi le presărau pe drum. Aşa scrie la Evanghelia din Duminecă aceasta.

Era deci mare bucurie pe popor. Vine Mântuitorul la Ierusalim, veniţi fraţilor să-l întâmpinăm! Aşa se auzia atunci în tot oraşul. Au venit bărbaţi, femei, copii cu toată casa lor. Şi cu toţii erau în mare bucurie.

De ce se bucurau ei?

Cu toţii auziseră despre Mântuitorul, cu toţii auziseră despre minunile pe cari le făcuse şi acum puteau să-L vadă pe Fiul lui Dumnezeu. Pe faţa lor se putea ceti bucuria acea de a vederii lui Isus. Era bucurie mare, de aceia nici nu se puteau răbda să stea numai să se uite ci aruncau hainele de pe ei în calea Domnului; iar alţii tăiau ramuri de flori din pomi şi le aşterneau pe unde trecea Mântuitorul.

Asta se vedea.

Dar ceace nu se vedea? Adică sufletul lor cum era? Ce era în sufletul lor?

Credeau ei în Isus?

Veniseră ei în calea Domnului, pentrucă ar fi crezut în el. Credeau ei că Isus este Fiul lui Dumnezeu? Credeau ei că învăţăturile Mântuitorului vor schimba faţa lumii? Aveau ei credinţă în Isus?

Noi gândim că nu aveau. Şi iată de ce. Dacă ar fi avut credinţă în Isus l-ar fi părăsit ei peste 6 zile? La Paştele iudeilor, Isus a fost judecat şi condamnat de rabini şi de mai marii iudeilor. Aceştia au întrebat poporul ce să facă cu Isus. Şi tot poporul a zis: să fie răstignit! Când era dus la Golgota poporul arunca cu pietre şi striga cuvinte de ocară pentru Isus. Adică după 5 zile în loc de flori poporul svârlia cu petre. Aceiaşi oameni strigaseră cuvinte de bucurie şi de laudă pentru Isus. Iar acum îl ocărau.

Asta dovedeşte că ei nu aveau credinţă. Omul care are credinţă nu-şi schimbă credinţa lui. O credinţă e statornică. Nu se putea ca azi să crezi într'un fel şi mâine în alt fel. Insemnează că nu crezi cu adevărat nici odată. Dacă iudeii ar fi avut credinţă şi la Dumineca Floriilor şi la Paşte, tot cu flori ar fi aruncat în calea Domnului. Dacă ar fi avut credinţă s'ar fi dus la judecători şi ar fi zis: Isus nu este vinovat. Dar toţi au plecat capul sau au zis: e vinovat. Dacă ar fi avut credinţă în cuvintele Mântuitorului ar fi fost în stare să moară pentru credinţa lor. Dar nici unul n'a fost în stare.

Iată deci că ei nu aveau decât o bucurie pe din afară.

Iubite cetitorule! Să ne gândim la viaţa noastră şi să răspundem la întrebarea următoare: tu crezi cu adevărat sau numai aşa de formă?

Nu cumva şi noi suntem ca cei ce svârleau cu flori pentruca după câteva zile să svârlească cu pietre!

A svârli cu pietre astăzi în Isus, însemnează a face păcate şi a nu păzi căile lui. Nu cumva şi noi aducem laude lui Dumnezeu în biserici şi în casele noastre iar pe de altă parte facem păcate contra lui Dumnezeu? Dacă lucrurile se petrec cu adevărat aşa înseamnă că suntem pe cale greşită. A crede în Dumnezeu înseamnă a fi creştin în toate faptele noastre şi în toate zilele vieţii noastre. Altfel suntem ca iudeii.

Dar cu credinţa cum stăm? Crezi, iubite cetitorule, din sufletul tău, în mântuirea ta şi a neamului tău? Crezi că drumul pe care mergem e drumul cel bun?

Dacă crezi cu adevărat nu-ţi părăsi credinţa ta. Nu fi şovăelnic. Nu face ca iudeii, ci rămâi neclintit în credinţele tale.

Şi Dumnezeu îţi va ajuta să birueşti slăbiciunile pă mânteşti.

v. t.

Ziua sfintelor Florii

E Duminecă! şi-i astăzi
Ziua sfintelor Florii
Ziua ce-aducea odată
Primăveri de bucurii.

Când venea atuncea Domnul
Pe-al cetăţii noastre prag,
Mii de suflete curate
Îl întâmpinau cu drag...

. . . .

Îi s'aştern şi azi în cale
Mii de haine mii de flori,
Dar privirea lui de astăzi
Nu e cea de alteori!

Vede el că cei de astăzi
Nu-l cunosc şi nu-s ai Lui
Şi lumina din privire-i
Nu-i ca altădată, nu-i!

Este 'n lume necredinţă
Sunt în inimi răutăţi
Şi de aceia bucuria
Nu e azi, ca alte dăţi.

Şi de aceia când coboară
Pe pământul nostru azi,
Împăratul suferinţii
Are lacrimi pe obraz...

TINU DORU

Un războiu pe sfârşite

Soarta războiului din Spania hotărâtă. Ofensiva cea mare. Ruşii au început să-şi retragă trupele

Sunt peste 2 ani de zile de când cetim zi de zi veşti despre războiul din Spania. Crunte şi triste sunt veştile. Imbucurătoare este pentru noi doar ziua în care cetim că oastea crucii, oastea lui Franco, a mai câştigat câte o biruinţă. Şi în fiecare zi cetim câte o veste de aceasta. Ne durea însă sufletul gândindu-ne că războiul nu se mai sfârşeşte.

Se pare însă că şi ziua cea mare s'a apropiat. Soarta războiului e hotărâtă. Biruinţa crucii nu va întârzia.

Mare ofensivă naţionalistă

Incă de acum 2 săptămâni toate trupele naţionaliste au pornit în ofensivă. Comuniştii s'au pomenit deodată că lupta se deschide pe toate fronturile. Nu se aşteptau la una ca asta de aceia nici nu au fost bine pregătiţi. In fiecare zi trebuia să se mai retragă câte puţin. Armate întregi au fost sdrobite şi materiai preţios de războī a fost luat de naţionalişti.

Atacul cu avioanele

Una dintre cele mai grozave arme ale războiului este desigur armata aviaţiei. Naţionaliştii au avioane multe şi aviatori buni! De când cu atacul general ce se dă pe tot frontul, avioanele naţionaliste au făcut prăpăd. Pe nesimţite se repeziau deasupra oraşelor mari în care se aflau armate comuniste şi aruncau foc ucigător. Aşa au fost bombardate Barcelona şi Madridul. Comuniştii au avut mari pagube de oameni şi armament. Mai multe depozite de arme au fost aruncate în aer.

Comuniştii au încercat şi ei să atace cu avioanele dar naţionaliştii buni ţintaşi, au doborât la pământ o mulţime mare de avioane.

Tactica naţionaliştilor

Atacul a pornit pe toate fronturile si mai ales prin regiunea Cataloniei. Naţionaliştii au o tactică anumită şi foarte bine pusă la punct. Aşa de ex. ei au pornit peste tot ca să ţină armatele comuniste la posturi pe tot frontul, să nu se poată grămădi la un loc. Au hotărât apoi să pornească atacul pe la oraşul Teruel ca de acolo să ajungă la Marea Mediterană pentru a împărţi Spania comunistă în două. Astfel taie legăturile Madridului cu Franţa, de unde primeşte ajutoare şi desigur că în cazul acesta va cădea.

Comuniştii cer ajutor

Văzând comuniştii că nu-i de glumit cu atacul naţionalist au început să strige după ajutor. Şeful guvernului a cerut ajutor dela Franţa. S'a dus la Paris şi a arătat celor de acolo că dacă nu vin în ajutorul lor războiul se va termina cu biruinţa naţionaliştilor. Au cerut nici mai mult nici mai puţin decât ca trupele franceze să intre în războiu. Pentru asta au promis Franţei o provincie—Catalonia. Au cerut deasemenea ajutor Angliei. Şi Anglia a răspuns imediat că nu prea are vreme să se bată în Spania. Franţa văzând că Anglia nu intră în război, a refuzat să declare războiu. In schimb a trimes ajutoare bogate. A trimis 170 de avioane şi multe camioane cu hrană pentru trupe.

Grozăviile comuniste

Văzând că nu mai au nimic de făcut comuniştii s'au gândit ca să distrugă toate din calea lor. Aşa că pe unde trec naţionaliştii nu găsesc de cât ruine şi cadavre. Un căpitan din armata naţionalistă a scris o carte despre ce a găsit în oraşele cucerite dela comunişti. Te îngrozeşti cetind cum toate bisericile au fost distruse şi cum nimic nu a rămas întreg.

Cu adevărat »se trage cu mitraliera în obrazul lui Cristos».

Se pregătesc de plecare

Mulţi dintre fruntaşii comuniştilor au pierdut ori ce speranţă. De acea se pregătesc de plecare. Au cerut mai întâi voie guvernului comunist să se mute în alte oraşe mai apărate şi mai depărtate de front. Au văzut apoi că nici cu asta nu e destul. Şi acolo vor fi ajunşi de trupele naţionaliste. Acum au început să facă intervenţii pe la ţările streine pentru a fi primiţi.

Ruşii se retrag

Văzând că soarta războiului e hotărâtă comuniştii technicieni au început să se retragă. Sunt o mulţime de ofiţeri şi ingineri trimişi special de Rusia ca să aranjeze chestiunea războiului. Aceştia făceau planurile de războiu şi îndemnau lumea la luptă. Planurile lor au căzut. Dar în afară de aceasta şi frontul de luptă e aproape. Ori ei erau mari viteji înapoia frontului. Acuma simt ei că a mai rămânea multă vreme pe acolo însemnează a nu se mai întoarce acasă.

De acea „se retrag".

Populaţia cere pace

Populaţia civilă, care se află în ţinuturile şi oraşele de sub stăpânirea bolşevică, cere pace. In oraşul Barcelona, femeile şi copiii au început să iasă în stradă şi să strige: Nu mai vrem războiul, cerem pace. Toată lumea e sătulă de atâta luptă şi mai ales acuma când văd cu toţii de partea cui este biruinţa.

Aşa se termină războiul

Şi iată aşa se va termina războiul din Spania. Comuniştii nu vor mai putea rezista multă vreme. Şi va veni vremea mult dorită când pe pământul Spaniei va fi înălţat din nou steagul păcii şi al crucii, când clopotele vor chema din nou pe popor ca să se roage şi să mulţumească lui Dumnezeu că i-a scăpat de soarta celor fără Dumnezeu.

Bucuria noastră va fi mare. Căci avem şi noi ceva în Spania. Avem sânge românesc vărsat pentru biruinţa crucii.

Pompieri la sate

După marile focuri despre cari scriem alăturat, au rămas sute de familii fără casă și fără nici un fel de ajutor. Pagubele sunt de atâtea milioane încât cu banii aceștia s'ar fi putut face pombe de apă în toate satele dintr'o regiune.

Văzându-se lucrul acesta a început să se discute dacă nu ar fi bine ca să se facă în fiecare sat câte o secție de pompieri organizați așa cum sunt prin satele din Ardeal.

Aceștia ar avea pompe la îndemână și ar fi învățați cum să se stingă focurile. Cele mai multe focuri au făcut atâta pagubă din cauză că nu s'a știut cum să se stingă și nu s'a început stingerea din prima clipă.

Este interesant de știut că focul nu e primejdios dacă se întâlnește cu apa în primele minute.

In această privință un șef de pompieri a zis o vorbă mare. El spunea că pentru a stinge un foc îi trebue o găleată de apă dacă te apuci de stingere în prima minută. Dacă te lași pe a 2-a minută îți trebue 100 de gălеți, iar dacă mai aștepți și minuta 3 a nici o mie de gălеți nu-ți ajung. Mare adevăr. De aceia gândul cu pompierii bine organizați cari să vină în grabă, nu e rău.

Până a se face pompierii, cel mai bun lucru e să fim cu mare băgare de seamă.

Alte știri venite din Spania

Fuga celor de acolo. Comuniștii îneacă satele. Luptă de frică

Dăm în altă parte a gazetei știri despre răsboiul din Spania. In ultimele zile gazetele aduc alte știri care de care mai grozave despre ceeace se petrece pe frontul comunist.

Cu lanțul la gât

Inaintarea naționaliștilor a rupt acuma Spania comunistă în două. Dar în afară de asta important este că Madridul nu mai are legătură cu Franța. De acuma orice ajutor nu poate veni decât pe mare. Ori pe mare submarinele naționaliste scufundă toate vapoarele venite în ajutorul celor dela Madrid. Ultimele zile locuitorii din Madrid n'au avut decât o porție de 250 grame de pâne pe zi. Din cauza asta mulți au început să ridice glasul contra conducătorilor comuniști și să ceară pace cât mai grabnic.

Alții au luat-o la fugă spre Franța și încotro au putut. Cei sosiți în Franța au fost întrebați dacă vreau să fie trimiși înapoi și toți au strigat că nu. Și chiar dacă vreți să ne trimiteți înapoi, au zis ei, să nu ne mai trimiteți între comuniști, ci în țara cucerită de naționaliști.

Ineacă satele

Tactica celor fără Dumnezeu este ca orice teren pierdut să fie nimicit. Așa de pildă dacă ei sunt bătuți într'un oraș nu se mulțumesc să plece ci pun dinamită sub oraș și îl fac bucățele.

In luptele din zilele astea s'a întâmplat ca să fie bătuți de naționaliși tocmai în apropierea unui mare lac de munte unde era strânsă apă pentru uzinele electrice și de unde se slobozea apă câte puțină. Comuniștii au săpat malurile lacului și au dat drumul apei înecând o grămadă de sate și rupând toate podurile de acolo.

Luptă de frică

Soldații de pe frontul comunist văzând bine că nu mai au ce să câștige cu răsboiul au început să fugă de pe front. Era pericol să plece cât mai mulți dacă n'ar fi prins de veste conducătorii de acolo. Văzând aceștia cum stau lucrurile au pus câteva plutoane de încredere înapoia frontului. Fiecare om din aceste plutoane are o mitralieră cu care trage când vre'unul din front a luat-o înapoi.

Cu așa drag de luptă și cu mitralierele la spate sigur că nu se va putea câșiga răsboiul.

COLȚUL PLUGARULUI

Schimbul de bani streini

Dolarul se vinde cu	138 lei
Mărcile germane cu	38 lei
Lira engleză cu	813 lei
Francul francez cu	4 lei
Pengö unguresc cu	29 lei
Dinarul se vinde cu	3 lei

După cum se vede leul nostru e mai mic ca valoare față de alți bani ai statelor streine. Nici francul francez nu stă prea bine față de ceeace era înainte.

Starea timpului

Peste tot vremea s'a îmbunătățit din nou. Nici călduri dar nici ploaie. După ultimele ploi starea semănăturilor se arată foarte bună. Dacă Dumnezeu va avea grije se anunță că după cum au pornit semănăturile, vom avea o recoltă bogată.

FOCURI MARI IN ȚARĂ

Sate întregi în flăcări. — Cum se explică atâtea focuri. — Pagube de zeci de milioane. — O biserică arde a treia oară.

In ultima săptămână au fost atâtea focuri mari în țară încât lucrul dă de gândit. Nu mai departe decât acum 2 săptămâni scriam la gazetă că un sat din județul Neamț a fost nimicit de flăcări. Iată că acum au venit și alte vești mai triste.

In județul Romanați, la puțină depărtare de Caracal, în comuna Diosti, s'a aprins casa locuitorului Marin Voiculescu. Focul s'a întins cu mare repeziciune, cuprinzând peste 300 de case, cari, toate au fost nimicite de flăcări. Pentru a scăpa și ceeace mai rămăsese țăranii au făcut un șanț mare în care au dat drumul unui părău din marginea satului. Altfel paguba era și mai mare.

In județul Bacău focul a cuprins biserica satului. Nu se știe din ce cauză. Biserica era foarte veche și era declarată de monument istoric. In biserică erau lucruri vechi de mare preț. Toate au ars, neputând fi nimic scos afară. Sătenii au fost cuprinși de mare spaimă mai ales că biserica s'a aprins de 3 ori, însă totdeauna focul a putut fi stins. De data asta a ars totul, până la pământ.

Vântul care bătea cu putere a dus scânteile până la mari depărtări. Din această cauză s'au aprins și o mulțime de case. Era mare teama ca focul să nu ajungă la sondele de petrol dela Moinești cari sunt în apropiere. O mulțime de săteni au rămas și aici fără adăpost.

Un alt foc mare a fost în comuna Cudalbi din jud. Covurlui. Focul a cuprins mai întâi casa săteanului Neculai Lungu. Vântul a dus focul mai departe așa că au ars 16 gospodării și o mulțime de paie așezate în șire. Nu se știe cauza focului. Alte focuri au mai fost în Catane (Dolj), Movilița (Putna), Ploești. La Văleni (Cahul) au ars deasemenea 400 de case.

Pădurea „fondului bisericesc" din Cupca Storojineț a fost cuprinsă deasemenea de flăcări. Focul s'a întins pe o mare întindere de pădure. Toți sătenii au lucrat la stingerea focului și seara s'au culcat liniștiți și bucuroși că au isbutit să-l stingă. A doua zi iată însă că pădurea a luat din nou foc pe o întindere și mai mare. Numai după o muncă grea au isbutit să stingă din nou focul.

A mai ars o fabrică de țesătorie și altele multe despre care scriu gazetele. Am dat numai câteva cazuri. Mulțime mare de oameni au rămas fără adăpost. Zeci și sute de familii au rămas fără casă și fără avere. E într'adevăr o mare durere. Toată lumea se întreabă, care să fie cauza atâtor focuri. Unele s'au dovedit a fi isbucnit din nebăgare de seamă dar multe nici nu s'a putut afla din care cauză au luat naștere. Unii zic că din cauza vântului, alții că din cauza căldurilor. Și una și altele sunt adevărate. Dar cel mai mare dintre adevăruri ni se pare a fi părerea că focurile multe sunt o pedeapsă dela Dumnezeu pentru multele păcate ce apasă asupra noastră. De aceea să ne dea de gândit.

Cum stă bugetul statului

De unde încasează statul banii? — Cine aduce veniturile cele mai mari? — Cheltuelile au crescut — impozitele vor fi mărite

Puțină lume știe cu amănuntime, de unde vin banii statului, adică de unde se iau banii pentru cheltuelile statului. Acum cu prilejul începerii noului an bugetar — care începe la 1 Aprilie — s'au dat la vedere tuturor cetățenilor socotelile probabile pentru anul care va veni. Iată dăm acum o scurtă socoată despre veniturile statului. Socoata arată că din

Dările obișnuite se scot 6 miliarde 500 de milioane.
Vămile aduc un venit de 1 miliard 500 de milioane.
Taxele pe beuturi spirtoase 815 milioane.
Cifra de afaceri dela comercianți și dările pe automobile aduc un venit de 4 miliarde 750 de milioane.
Din vânzarea timbrelor se adună 3 miliarde.
Dela administrațiile publice și casele autonome 6 miliarde lei.

Ministerele aduc și ele un venit destul de mic față de cheltueli. Iată la rând ministerele:

Ministerul Finanțelor	267	milioane.
Ministerul Internelor	72	„
Ministerul Justiției	94	„
Ministerul Afacerilor Străine	50	„
Ministerul Agriculturii, Domeniilor și Cooperației	108	„
Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale	9	„
Ministerul Industriei și Comerțului	672	„
Ministerul Apărării Naționale	19	„
Ministerul Lucrărilor Publice și al Comunicațiilor	9	„
Ministerul Educației Naționale	38	„
Ministerul Cultelor și Artelor	1	milion.

După cum se vede din socotelile de mai sus cele mai mari venituri sunt scoase din dări.

Pentru anul acesta cheltuelile statului au fost sporite. De aceea toate dările se vor mări.

Au fost mărite dările pentru comerț. Din unele părți comercianții au și făcut plângere la minister că nu pot plăti dări așa de mari.

O grămadă de scutiri nu se vor mai da în anul de față. Așa de pildă era obiceiul ca pentru casele nou făcute să nu se plătească dare pentru a încuraja lumea să-și facă toți case nouă. Acum a fost ștearsă legea asta. Toți vor plăti dare.

S'au pus dări pentru toți cei cari capătă plată. Ori de unde ar veni plata trebue să plătești dare. Dările aici cresc după cum crește și plata. Așa de pildă dacă cineva ia 4000 de lei plată pe lună, darea pe care o plătește este 160 pe lună, dacă ia 8000 lei darea crește de 4 ori adică 640 în loc de 320 și așa mai departe. S'au mai adăugat și taxe pentru timbre. Așa că pentru orice chitanță se plătește timbru începând dela 5 lei de sută până la 10 mii.

Taxele pe automobile iar au fost mărite. Se vede că și dările celelalte vor fi mărite pentruca să se poată strânge bani pentru toate cheltuelile statului.

O NOUĂ IMPĂRŢIRE A ŢĂRII

Se vor face 7 ţinuturi după cele 7 corpuri de armată. Prefecţii vor fi schimbaţi. Tot aşa primarii şi consiliile comunale

La ministerul de interne se pregăteşte o lege care să schimbe felul de împărţire a ţării de până acuma. Se ştie că ţara astăzi e împărţită în judeţe iar mai multe judeţe la un loc au rămas cu vechile numiri ale provinciilor: Ardealul, Basarabia, Bucovina şi altele.

Era o vreme când în fiecare provincie se făcuse un directorat cu titlu ministerial care putea face multe lucruri, acolo la faţa locului, fără ca omul să mai ia drumul Bucureştilor. N'a mers prea bine cu directoratele de aceea s'au desfiinţat.

Acum se aude că ţara nu va mai rămâne împărţită pe provincii ci se vor face 7 regiuni sau ţinuturi care vor avea atâta întindere câtă au, în momentul de faţă, corpurile de armată.

Aceste 7 ţinuturi vor avea o capitală — unde este comandamentul corpului de armată — şi un şef care va avea titlul de ministru sau subsecretar de stat. Multe din chestiunile ţinutului vor fi rezolvate şi puse la punct de către şeful ţinutului.

Prefecturile nu vor mai avea rol aşa de mare ca astăzi. Vor fi o simplă formalitate care va îndeplini ordinele date de şeful ţinutului. De aceia se aude că prefecţii cari sunt azi vor fi în bună parte înlocuiţi cu oameni cari vor rămâne prefecţi pe viaţă şi vor face numai administraţie. Tot aşa se aude că vor fi înlocuiţi şi primarii iar consiliile comunale şi judeţene vor fi desfiinţate.

Cu această împărţire se crede că se vor putea face mai multe lucrări pe la faţa locului şi că multe din necazurile locuitorilor vor fi împlinite de către directoratele din capitalele de ţinuturi. Ce va fi vom vedea.

Se mai spune că împărţirea asta vrea să şteargă şi graniţele dintre vechile provincii. Atunci n'o să se mai poată zice ardeleni sau regăţeni. Ţinuturile, după cum spuneam mai sus, nu vor ţine seama de graniţele dintre provincii ci se vor face după corpurile de armată. Aşa de pildă ţinutul Braşovului va cuprinde judeţul Braşov, din Ardeal, judeţul Prahova din Vechiul Regat, judeţul Neamţ, Bacău şi altele din Moldova.

Despre ce se va hotărî şi despre cum va merge noua lege vom mai scrie.

Ce se întâmplă în Franţa

Va mai sta Leon Blum? Comuniştii ameninţă cu greve dacă nu se dă ajutor Spaniei comuniste

In Franţa lucrurile nu sunt liniştite nici până astăzi deşi au trecut 3 săptămâni dela schimbarea de guvern. Se pare că Leon Blum nu mai are nici trecerea pe care a avut-o. Gazetele naţionaliste îl atacă cu multă îndârjire iar în parlament nu mai are majoritate absolută. Aşa de pildă când a cerut puteri depline pentru a aranja chestiunile băneşti ale Franţei, deabia a avut 311 voturi. Au fost contra 240 şi n'au vrut să voteze 40. Aşa că aproape jumătate din deputaţii francezi sunt contra guvernului Blum.

Cei mai mulţi cer un guvern de uniune naţională. Ei cer ca să se unească toţi şi să facă un guvern din toţi şefii politici ai Franţei, pentrucă altfel Franţa va pierde în politica ei externă. Lângă o Germanie puternică, Franţa trebue să fie şi mai puternică de aceea toţi cer un guvern de salvare naţională.

Pe lângă acestea în zilele din urmă s'a mai ivit un necaz. Comuniştii din Spania văzând marea ofensivă naţionalistă au venit fuga la Paris şi au cerut câteva sute de mitraliere, tancuri, puşti mitraliere şi tunuri. Deasemenea mari depozite de armament.

Guvernul Blum, deşi cu dragoste pentru ei a lucrat cu înţelepciune şi a zis că nu le poate da deoarece şi Franţa are lipsă de arme. Dar ministrul de războiu a spus că nici un fel de arme nu mai pot fi scoase peste graniţă.

Comuniştii din Franţa văzând că tovarăşii lor spanioli nu sunt ajutaţi au declarat că vor începe greve muncitoreşti în toată Franţa. Şi s'au ţinut de cuvânt. Astăzi sunt peste 60 mii de grevişti cari pentru diferite motive nu vreau să mai lucreze. Intr'o zi şoferii din Paris n'au vrut să mai umble cu maşinile declarând şi ei grevă. Aşa că toţi cei din Paris au fost nevoiţi să umble pe jos.

Guvernul încă n'a luat nici o măsură. Naţionaliştii francezi scriu prin gazete fel şi fel de atacuri contra comuniştilor. In toate gazetele pe pagina întâia scrie „jos războiul pentru comunişti". Ei strigă în gura mare că Franţa nu trebue să se amestece în afacerile Spaniei ci să-şi vadă de lucrurile ei.

Mari hoţii de aur, prinse la Bucureşti

Foşti miniştrii, directori de bancă şi funcţionari amestecaţi în afacere. Unii au fugit, altul s'a împuşcat iar alţii au fost închişi

Toată lumea ştie că ţara care are cel mai mult aur în pivniţa Băncii Naţionale este socotită ţară bogată. De acea toate ţările se străduiesc să cumpere aur dela alţii şi să nu lase aurul pe care îl au să treacă peste graniţă. Din cauza asta sunt şi legi foarte aspre pentru aceia cari, fără ştiinţa Băncii Naţionale, ar cuteza să scoată aur din ţară.

Dacă nu se poate scoate după lege s'au găsit totdeauna oameni cari să-l scoată şi fără de lege. La aceştia le spune contrabandişti de aur. Pentru a nu fi prinşi aceştia fac fel de fel de coţcării. Unii cos aurul în scaunele dela trenuri. Alţii fac pachete pe care scrie fier iar înăuntru e aur şi aşa mai departe. Săptămâna asta s'a întâmplat să fie prinsă o mare bancă din Bucureşti care trimetea prin contrabandă aur din ţară în străinătate. Cu meseria asta se ocupau şi directorul băncii pe nume Gârleşteanu — fost om politic — apoi contabilul dela bancă şi o doamnă din lumea mare a Bucureştilor. Din aceiaşi afacere mai fac parte jidanul Flavian — şeful afacerii — şi jidanii Treihtenberg, Erlich şi Loebel.

Sigur că fără jidani nu se putea. Ce făceau aceştia? Cumpărau din ţară aur în bucăţi, inele, cercei sau bani de aur, până ce strângeau câte 20—30 kilograme. După acea îl trimeteau jidanului Flavian care sta la Paris şi vindea aurul cu preţul dublu faţă de cât îl cumpărau.

Ca să nu-i prindă şi ca să poată lucra mai bine ei au făcut tovărăşie cu C. Xeni, fost ministru al dreptăţii şi cu A. Buzdugan, fiul fostului regent Buzdugan şi fost ministru plenipotenţiar — adecă trimis ca om de încredere a ţării româneşti în alte ţări.

Aurul pe care îl strângeau îl duceau acasă la C. Xeni, unde nimeni n'ar fi cutezat să între şi să vadă ce e în casă. Când se strângea mai mult îl lua unul din afacerea asta şi pleca cu Buzdugan care, ca ministru trimis în alte ţări, avea dreptul să treacă graniţa cu pachete unde vama nu putea şi nu avea permis să caute.

In felul acesta au vândut mult aur în străinătate. Nimeni nu poate şti anume cât.

Nici până acuma nu s'ar fi ştiut nimic dacă unul dintre ei nu ar fi pârât toată afacerea la Tribunal. Acestuia nu i se se dase partea lui întreagă şi supărat le-a dat toate de gol. Judecătorii au plecat imediat la Banca lui Gârleşteanu unde au găsit aur în valoare mare şi 2 milioane de lei hârtie — bani cu care plăte aurul.

De acolo au plecat la casa lui C. Xeni, unde era depozitul cel mare. Au găsit acolo bani de hârtie peste 3 milioane şi aur strâns de peste 3 milioane. De aici s'au dus la casa lui Zahareanu unde iar au găsit aur în valoare de circa 1 milion.

După cum se vede nu era glumă. Lucrau numai cu milioane şi cu sute de mii. Toţi au fost luaţi la cercetare şi găsiţi ca vinovaţi.

Indată după asta au fost arestaţi Gârleşteanu, doamna Melun, acea care purta aurul prin oraş ca să nu-i bănuiască nimeni, Treihtenberg şi Zahareanu. A fost arestat şi fostul ministru C. Xeni. Din ministru de justiţie a ajuns să doarmă la Văcăreşti. Se spune că atunci când a fost arestat şi-ar fi făcut cruce. C. Xeni nu se ştie bine nici dacă este sau nu cetăţean român deşi a fost ministru şi deputat în ţara românească.

Iar jidanii cei mari Flavian, Loebel şi Erlich cari umblau cu banii prin streinătate, au fugit pe la Paris şi prin alte părţi aşa că nu s'a putut da de urma lor.

Alexandru Buzdugan, fiul fostului regent, văzând că este prins amestecat în această afacere şi-a tras un foc de revolver, omorându-se. Se vede că i-a fost ruşine de numele pe care il purta. A lăsat o scrisoare lungă în care arată că nu este cu nimic vinovat şi cere să fie judecat după moarte.

Cercetătorii caută să mai prindă şi pe alţii. Se vede că mai sunt bănueli.

Şi desigur că mai curând sau mai târziu vor fi prinşi cu toţii.

DRUMUL CĂTRE RĂSĂRIT

Germania se îndreaptă către răsărit. Un nou trimis în Turcia

Politica Germaniei dela războiu încoace a fost schimbată mult. Inainte de războiu nemţii se luptau pentru colonii şi pentru stăpânire spre apus. După războiu şi mai ales de când cu venirea lui Hitler la putere ochii lor au început să caute altceva. Mai întâi ei ţin cu orice preţ ca toţi nemţii de pe lume să fie strânşi la un loc să formeze un mare popor german. Cu unirea Austriei lucrul acesta a început să se cam întâmple.

Altă politică este ca să-şi facă prieteni în spre răsărit şi astfel încetul cu încetul să poată avea stăpânire şi în părţile acelea. Este chiar o vorbă germană „către răsărit" şi care se foloseşte de multe ori în cuvântările lor.

Urmând politica asta Hitler a şi început să pregătească lucrurile. Astfel a trimis la Ankara, capitala Turciei pe unul din cei mai buni miniştri ai lui, pe Von Papen. Von Papen a fost ministrul Germaniei la Viena unde a lucrat, pe ascuns, pentru unirea Austriei cu Germania. Lucrarea lui se vede a fi fost cu folos. Acuma ne mai având ce face la Viena Hitler l'a trimis la Ankara. Scopul lui este ca să-i facă prieteni pe turci şi în felul acesta să aibă stăpânire chiar indirectă peste strâmtoarea Dardanelelor. Strâmtoarea asta e socotită cheia Europei de răsărit fiindcă numai pe aici se poate ieşi cu vapoarele din Marea Neagră. Cine stăpâneşte strâmtorile stăpâneşte Marea Neagră. In felul acesta se dă o lovitură şi Rusiei care nu va putea face nici-o mişcare fără să ştie nemţii. Se vede de aici că ori în care parte Germania lucrează cu plan şi cu socoteală. De aceia va birui.

Păcăleală sau adevăr?

Aşa s'au întrebat locuitorii unui oraş din Polonia când un cerşetor a declarat pe patul de moarte că lasă atâtea milioane spitalului cutare, atâtea bisericii, atâtea săracilor şi aşa mai departe. Toţi câţi au fost de faţă au crezut că îşi bate joc de ei, vrea şi pe patul morţii să râdă de ei. De unde să aibă un cerşetor atâţia bani? Dar căutând prin pivniţă au dat peste lăzi întregi de bani iar apoi s'a dovedit că cerşetorul avea 35 de case în oraş.

Aşa cerşetor mai rar.

Rezultatul votării din Germania

Peste 99 la sută au zis „da". Cum s'a făcut votarea.

La încheierea foii au început să vină veşti despre cum s'a făcut votarea în Germania. Intreg poporul german şi austriac a fost întrebat dacă aprobă sau nu unirea cu Austria şi dacă vrea sau nu pe Hitler de conducător. In scopul alegerilor s'a făcut mare propagandă. Insuşi Hitler s'a ocupat de felul cum să se facă propaganda. Sâmbătă înainte de plebiscit Hitler s'a dus din nou la Viena pentru a îndemna pe toţi germanii să voteze cu »da«. Un comisar special a lui Hitler a stat tot timpul la Viena organizând votarea. Se spune că niciodată nu s'a văzut vre-o propagandă mai mare ca asta făcută de hitlerişti pentru plebiscitul de Duminecă.

In toate casele, pe toate ferestrele prin oraşe şi sate, pe stâlpii de telefon şi în toate trenurile nu se vedeau decât afişe pe care scria *„votaţi: da!"* In restaurante pe toate mesele cei ce veniau să mănânce găsiau câte un bilet pe care scria *„votaţi: da!"*

Felinarele de pe străzi erau acoperite cu hârtie şi pe ele scria acelaş lucru. Ori unde te întorceai nu găseai decât afişe care te îndemnau să votezi pentru »da«.

In urma acestor afişe desigur că poporul nu s'ar fi lămurit. Lucrul cel mare a fost că toţi nemţii doreau, din suflet, unirea. De aceia, pentru credinţa lor cea mare au votat cum au votat.

Rezultatul votului

In **Austria** au votat
4 milioane pentru »da»
11 mii pentru »nu»

In **Germania veche**
44 milioane pentru »da»
400 de mii pentru »nu».

In total au fost peste 99 la sută cari au zis „da" şi nici unul la sută nu au zis nu. — Cu adevărat mare biruinţă.

GUVERNUL FRANCEZ A CĂZUT

Din Franţa vine vestea că guvernul lui Blum a căzut. A fost trântit de către senatul francez care a votat contra unei legi pe care o propunea guvernul. A fost mare luptă între Senat şi guvern. Comuniştii văzând că senatul nu aprobă hotărârile guvernului au încercat o mare manifestaţie contra senatului. S'au adunat în stradă, în faţa senatului, şi au început să strige jos Senatul — trăiască Blum. Asta i-a îndârjit şi mai rău pe senatori şi au votat în mare majoritate contra guvernului care şi-a dat demisia.

Demisia a fost primită. Cu formarea noului guvern a fost numit Daladier, care se zice că vrea să facă un guvern de mână tare. Asta mai ales acum dupăce comuniştii au început — cum scriem în altă parte — greve şi tulburări.

A cetit, în gazetă, despre moartea lui

Păţania unuia care a fost păcălit la 1 Aprilie. Gazetele scriau despre moartea lui şi el trăia.

La oraşe este obiceiul ca de 1 Aprilie prietenii să se păcălească între ei în fel şi fel de chipuri. Până şi gazetele mari păcălesc din când în când pe cetitori. Aşa de pildă o gazetă a scris că în ziua de 1 Aprilie un mare învăţat a venit în Bucureşti şi va fi primit la gară cu mare pompă. Curioşii care s'au dus la gară, au văzut că e numai o păcăleală şi că nu vine nimeni.

Anul acesta de 1 Aprilie s'a întâmplat una care întrece gluma şi despre care unii au râs iar alţii s'au supărat. Iată ce s'a întâmplat. Câţiva prieteni din Olteniţa au hotărât să-l păcălească pe prietenul lor Ştefan Gailac. Au scris la gazeta »Universul« că Ştefan Gailac din Olteniţa a murit după o suferinţă grea şi că va fi înmormântat în ziua de 1 Aprilie la orele 4 după masă.

Bietul om cetind gazeta numai ce vede că e vorba de el şi despre moartea lui. Fireşte omul s'a supărat şi a scris gazetei din Bucureşti că el e sănătos şi trăeşte. Gazeta a văzut păcăleala şi a scris despre el iar prietenii au râs una bună.

Cel despre care era vorba fiind mereu supărat, iar gazeta ca să-l mai înveselească i-a scris că să nu fie supărat pentrucă tot e mai bine să citeşti în gazetă că ai murit, decât să mori şi să nu poţi ceti despre moartea ta.

NUMĂRUL NOSTRU DE SĂRBĂTORI

Cu prilejul sf. sărbători ale Invierii, gazeta noastră va apare cu material bogat şi special făcut pentru a fi o bucurie în casa fiecărui creştin. Cei cari nu au în regulă abonamentul să facă rânduială cu plata abonamentului pentru a nu li-se opri gazeta tocmai în preajma sărbătorilor.

Noutăţi — Ştirile săptămânii

Gandhi bolnav. Marele conducător al indienilor se aude a fi bolnav. Sănătatea lui e slăbită din cauza că munceşte foarte mult. De dimineaţa şi până seara se interesează de soarta poporului său. Mai zilele trecute fusese la Calcuta, unul din marile oraşe ale Indiei, unde ceruse liberarea din închisoare a deţinuţilor naţionalişti indieni.

Tot poporul indian se roagă pentru sănătatea lui.

Făceau bani de 50 lei. Mai mulţi olteni, din cei cari vând prin Bucureşti fel şi fel de verdeţuri, s'au gândit că se câştigă prea puţin din vânzarea morcovilor, a cartofilor şi a roşilor. S'au hotărât deci ca mai bine să facă ei bani. Zis şi făcut. Au ales banii de 50 lei ca mai mici şi mai uşor de făcut. Fabrica lor era foarte simplă. N'aveau maşini mari, nici motoare, ci o oală de cositor, în care fierbeau o materie anumită, de zinc şi aluminiu şi apoi aveau nişte tipare mici, un fel de găuri săpate în oţel unde vărsau materia fiartă în oală şi o lăsau să se răcească. Când era rece de tot se întăria şi avea o asemănare curată cu 50 de lei.

Dar lucrurile nu s'au oprit aici. Bucuroşi de marele noroc, dat peste ei, au început să umble cu banii prin oraş unde banii au fost cunoscuţi ca falşificaţi. Autorităţile au pus mâna pe ei şi acum stau la temniţă.

Aşa e norocul. Aduce nenoroc de multe ori..

Stăm bine cu furăturile din păduri. Zilele acestea s'a făcut o socoteală despre cum stăm cu furăturile din păduri adică cu aşa zisele delicte silvice. Şi s'a aflat că noi Românii stăm tare bine în privinţa asta. Furăm şi iar furăm. Amenzile care s'au dat pentru furăturile aflate se ridică la peste 700 de milioane lei. Iar din toate astea de abia au fost încasate 1 milion. Adică un milion din 700 de milioane. Cel care a făcut socoata mai spune că faţă de toate ţările din lume cu procentul de lemne furate şi de amenzi neplătite, noi stăm în frunte. Şi asta nu prea ne face cinste.

Demisii din armată. Mai mulţi ofiţeri superiori, colonei, maiori şi căpitani şi-au dat demisia din armată, fiind trecuţi apoi la rezervă. Toate demisiile au fost primite.

S'a prăbuşit cu avionul lângă Târgovişte. Unul care învăţase să umble cu avionul a plecat zilele acestea să facă un sbor spre Târgovişte. Venind o ploaie cu vânt şi fulgere, cel care conducea a vrut să se lase la pământ. Din cauza că locul nu era drept avionul s'a lovit prea tare şi s'a prefăcut în ţăndări. Norocul conducătorului a fost că a scăpat, ca prin minune, neatins şi teafăr.

Călătoriile cu trenul de Paşti au început a se organiza de pe acuma. Se vor face mai multe trenuri ca de obiceiu pentru a nu fi îngrămădeală prea mare. Iar dacă nu încape toată lumea, şefii de gară sunt datori să mai ada uge vagoane pentruca toată lumea să aibă loc. Militarii vor călători în trenuri speciale. Un singur lucru mai trebuia. Să se mai scadă şi preţul biletelor pentruca să poată călători şi cei cu puţină hrană la chimir.

Averi date mănăstirilor. Printr'o lege specială s'a hotărît ca statul să dea mănăstirilor păduri şi pământuri. Peste 18 mii hectare de pădure au şi fost împărţite la toate mănăstirele. Toate astea vor trebui să fie folosite la repararea bisericilor, la ajutorul săracilor, la cheltuelile şcoalelor din mănăstiri şi la tipărirea de cărţi religioase.

Serbarea sădirii pomilor s'a făcut în toată ţara Sâmbăta trecută, de faţă fiind toţi şcolarii cu profesorii lor. La Bucureşti sărbătoarea a fost cinstită cu venirea Marelui Voevod Mihai, moştenitorul tronului, care a săpat şi a lucrat la punerea câtorva pomi alături de colegii lui şi de copiii strânşi din Bucureşti. A fost mare bucurie şi petrecere până seara.

S'a interzis politica în Cehoslovacia. Orice fel de adunare politică a fost interzisă în Cehoslovacia. Nimeni nu mai are dreptul să-şi spună părerea în privinţa politicii ţării. Toţi trebue să fie sub ascultarea guvernului care va lucra totuşi cu parlament în regulă şi cu discuţii. Interzicerea aceasta se spune că are de scop să nu lase pe oricine să discute despre soarta statului, fiindu-le teamă că lăsând pe oricine să şi spună cuvântul, se va lăţi ideia că germanii ar avea gânduri ascunse faţă de Cehoslovacia. De aceea guvernul vrea să păzească ţara de asemenea presupuneri.

Puţine ţări au primit, cu voie bună scrisoarea Statelor Unite prin care se cerea ca toate ţările să primească pe cei fugiţi din Austria. Mai pe scurt zis pe jidani şi pe prigonitorii hitleriştilor. Până acuma deabia au răspuns, că primesc propunerea câteva state din America de sud şi Suedia din Europa. Italia a răspuns că nu primeşte pe asemenea oameni iar celelalte ţări au tăcut şi nu au răspuns nici că primesc nici că nu primesc.

Nemţii din România au votat, după cum scriam şi în numărul trecut, pe un vapor în afară de graniţele ţării. In primele zile au votat în total 1268 de germani şi austriaci, cari locuesc la noi în ţară sau sunt în trecere pe aici. Din aceştia numai 3 au votat contra unirii Austriei cu Germania. Restul de 1265 au fost pentru unire şi pentru Hitler.

Juca pe acoperişul casei. O femeie îmbrăcată numai cu o cămaşe, într'o bună zi s'a urcat pe acoperişul casei, a plătit nişte ţigani să-i cânte şi a început să joace strigând şi chiuind. Asta s'a întâmplat la Brăila în centrul oraşului. Toată lumea de pe stradă s'a adunat s'o vadă şi nu şi putea da seama de ce joacă şi tocmai acolo sus. Poliţia de abia a putut-o da jos. Dusă la închisoare s'a aflat că înebunise.

Tată nenorocit şi cu mari păcate pe suflet trebue să fi fost muncitorul Schivetz dela Moreni, jud. Prahova. El lucra la o societate de petrol. Nu câştiga mulţi bani dar oricum putea să trăiască el, soţia şi cu trei copii. Cu toate astea într'o noapte venind acasă beat, a luat un topor, a omorât pe cei trei copii şi apoi a lovit-o pe nevasta-sa care a murit a doua zi la spital. După isprava asta a fugit. Tot satul a plâns şi a dus la mormânt pe cei 4 morţi. A doua zi l'au găsit şi pe fiorosul părinte spânzurat într'o pădure.

Cu adevărat pedeapsă dela Dumnezeu.

Milă pentru vite cere societatea pentru protecţia animalelor. Această societate cere ca şi animalele să fie îngrijite şi mai ales să nu fie chinuite. Cele mai mari chinuri asupra animalelor se întâmplă la tăiere. Aci de multeori vitele sunt lovite în cap apoi înjunghiate şi aşa mai departe. Din această cauză societatea aceasta a găsit un sistem de pistol care omoară vita dintr'o lovitură şi l'a propus pentru locurile unde se taie vitele.

Cine credeţi că au sărit contra acestei propuneri? Jidanii. Toţi jidanii au declatat că ei nu vor mai mânca nici un fel de carne dacă nu pot tăia vitele după legea lor, cu sânge.

Nici societatea nu s'a lăsat mai pe jos cu răspunsul ci a declarat că dacă jidanii nu vor mai mânca de acuma carne nici o pagubă.

Ei dacă n'ar vrea să mai mănânce nimic iarăşi nici o pagubă, zicem noi.

Şi-a dat foc. Un necunoscut s'a dus într'o pădure lângă Bucureşti, s'a uns cu petrol şi cu benzină şi apoi şi-a dat foc. A murit în chinuri groaznice şi a fost găsit numai scrum la 2 zile după-ce arsese.

Cu adevărat moarte grozavă.

Bun de imprimat. Tipografia „Astra Ardeleană" S. A. R. — Cluj, Calea Moţilor 59. Redactor răspunzător: GAVRIL POP